

Participatieverslag
3de wijziging omgevingsplan - thema groenblauw
(12 juli 2025)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doel	3
Participatietraject	3
<i>Waterschap Hollandse Delta</i>	3
<i>Woningbouwcorporaties</i>	3
<i>Bewonersavond</i>	4
<i>Ontwikkelaars</i>	4
<i>OZHZ en Welstandscommissie</i>	4
Vooroverleg	4
<i>Provincie Zuid-Holland</i>	4
<i>ProRail</i>	5
<i>GGD Zuid-Holland Zuid</i>	5
<i>Evides</i>	5
<i>Rijkswaterstaat</i>	5
<i>Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid</i>	6
<i>Stedin</i>	6
Conclusie	6
Bijlage I	7

Inleiding

Dordrecht is een eiland omringd door water en unieke getijdenatuur. Door middel van de rivier het Wantij en het Stadspark wordt de stad nog verder doorkruist door twee belangrijke groenblauwe structuren. Dordrecht streeft ernaar deze structuren dieper de stad in te trekken en te verbinden met de omliggende wijken. Op deze manier wil Dordrecht toewerken naar het zijn van een biodiverse, klimaatadaptieve en gezonde stad: een stad in de natuur.

In de Omgevingsvisie 1.0 heeft de raad deze doelen dan ook randvoorwaardelijk vastgelegd. In het Groenblauw Programma (concept) is nader uitgewerkt hoe deze doelen te bereiken. Het politiek akkoord onderstreept deze koers en scherpt deze nog verder aan. Een van de uit te voeren activiteiten in het Groenblauw Programma is het stellen van inrichtingseisen aan nieuwbouw en herstructurering. Dit is wat met de groenblauwe regels ten behoeve van het omgevingsplan wordt beoogd.

Doel

Om tot een gedragen set aan groenblauwe regels te komen heeft externe participatie plaatsgevonden, volgens een aanpak zoals beschreven in bijlage I (participatieplan). Met deze participatie-aanpak rondom de 3de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw werden drie doelstellingen nagestreefd: 1) betere inhoudelijke keuzes en oplossingen; 2) begrip voor de complexiteit, betere gedragen keuzes; 3) openbaarheid en zichtbaarheid van de planvorming. Daartoe zijn verschillende doelgroepen/organisaties betrokken: 1) inwoners van Dordrecht; 2) ontwikkelaars in Dordrecht; 3) bedrijventerreinen, werk- en leerlocaties in Dordrecht; 4) belangengroepen in Dordrecht; 5) woningbouwcorporaties in Dordrecht; 6) waterschap Hollandse Delta. Dit document geeft een verdere uiteenzetting van de participatie die heeft plaatsgevonden.

Participatietraject

Verschiedende externe organisaties zijn ook betrokken geweest bij de vormgeving van de groenblauwe regels. Deze organisaties zullen allen te maken krijgen met de regels wanneer deze in de 3de wijziging van het omgevingsplan zullen worden opgenomen en/of houden nauw verband met de regels door middel van hun eigen beleid.

Waterschap Hollandse Delta

Met het waterschap heeft overleg plaatsgevonden over de eventuele relatie tussen de groenblauwe regels en de beleidsregel voor aanleg van nieuwe verharding van het waterschap zelf. Dit om overlap en stapeling van regels te voorkomen ten aanzien van de gevraagde hoeveelheid waterberging binnen de groenblauwe regels. Het waterschap geeft aan dat de beweegredenen voor hun beleidsregel anders zijn dan de onze waardoor geen sprake is van stapeling/overlap. Zodoende is ook in de groenblauwe regels een verwijzing opgenomen naar de beleidsregel van het waterschap om verwarring zo veel mogelijk te voorkomen en hier duidelijkheid over te geven. Water gegraven voor de compensatie-eis van het waterschap mag wel meegeteld worden voor het percentage groenblauw uit de groenblauwe regels.

Woningbouwcorporaties

Met de woningbouwcorporaties in Dordrecht (Trivire en Woonbron) heeft afstemming plaatsgevonden over de groenblauwe regels. Uitleg over de regels en de mogelijkheid tot feedback op de regels is gegeven. De opmerkingen zijn vervolgens meegenomen en verwerkt in de versie 'ontwerpbesluit 3^e wijziging omgevingsplan' van de groenblauwe regels die er nu ligt. Zo is een versoepeling van de regels opgenomen met betrekking tot het creëren van een vluchtplek (waterveiligheid) en gelden de regels niet meer voor renovaties (waaronder verduurzaming) van gebouwen (naar aanleiding van de aangegeven moeilijkheid hierbij aan de groenblauwe regels te kunnen voldoen). Ook is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waardoor samen met de gemeente een stedenbouwkundig plan opgesteld kan worden waarin de groenblauwe doelen op een andere manier bereikt worden. Dit kan bijvoorbeeld worden ingezet wanneer de bouw van de sociale huurwoningen onbetaalbaar blijkt en/of er een efficiëntere invulling gevonden kan worden door samen te werken met de gemeente (openbare ruimte). Aanvullend is door Trivire de zorg uitgesproken dat de eisen voor met name biodiversiteit projecten in de weg kunnen zitten. Om aan deze zorg tegemoet te komen zal voor de vaststelling door de gemeenteraad worden nagaan of we voor veel voorkomende bouwplannen vooraf

duidelijkheid kunnen geven aan de eisen natuurinclusief bouwen. Bijvoorbeeld door de Welstandsnota aan te vullen met sneltoetscriteria voor veel voorkomende situaties. In samenspraak met Trivire en andere partijen zal hieraan, nog voor de vaststelling door de gemeenteraad, uitwerking worden gegeven.

Bewonersavond

Op 16 oktober 2024 is een bewonersavond georganiseerd waar de bewoners en bedrijven van Dordrecht de mogelijkheid hebben gekregen kennis te maken met de groenblauwe regels en hun reacties achter te laten op doemeedordrecht.nl/groenblauweregels. Hier is aandacht voor gevraagd via het gemeentenieuws en sociale media. Op de bewonersavond waren ongeveer 30 bezoekers en op doemeedordrecht zijn 9 reacties achtergelaten. De reacties tijdens de avond en op doemeedordrecht waren veelal positief ten aanzien van de regels en het inzetten op de vergroening van de stad. De belangengroepen in Dordrecht waren ook speciaal uitgenodigd op de bewonersavond en ook zij onderstrepen het belang van groenblauwe regels voor de stad. Op doemeedordrecht is antwoord gegeven op de reacties en het vervolg beschreven.

Ontwikkelaars

De zes voornaamste ontwikkelaars in Dordrecht hebben ook de mogelijkheid gekregen te reageren op de groenblauwe regels. Eén van hen heeft hierop reactie gegeven. De ontwikkelaar geeft aan dat ze het vastleggen van groenblauwe regels in het omgevingsplan als positief zien en dat ze de eisen niet extreem hoog of bijzonder vinden. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor het effect van deze regels op het kunnen rondkrijgen van de businesscase en de voorkeur om te werken met wensen in plaats van eisen. Mede door deze opmerking (en gesprekken met de woningcorporaties) is besloten om een afwijkmogelijkheid te bieden, waardoor het mogelijk is om gemotiveerd op andere manieren aan de oogmerken te voldoen.

OZHZ en Welstandscommissie

Met betrekking tot de uitvoeringsparagraaf heeft overleg plaatsgevonden met OZHZ en de welstandscommissie. Samen met hen is gekeken naar de uitvoerbaarheid van de regels met betrekking tot vergunningverlening, advisering en handhaving. Hierdoor zijn aanpassingen gemaakt in definities en indieningsvereisten. De extra benodigde capaciteit en budget zijn samen ingeschat en meegenomen in de uitvoeringsparagraaf.

Vooroverleg

Naast deze partners die direct benaderd zijn, is een concept van de planregels ook toegezonden aan de relevante vaste overlegpartners die benaderd worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het betreft:

Provincie Zuid-Holland

De provincie heeft naar de regels gekeken en op de thema's biodiversiteit en klimaatadaptatie opmerkingen meegegeven. Ze zijn positief over de insteek waarbij het belang van groenblauw duidelijk in het omgevingsplan is opgenomen en hoe de meeste doelen en eisen uit het Convenant Klimaatadaptief Bouwen (Bouwadaptief) terug te vinden zijn. Wel is er wat zorg of er in de praktijk niet te veel vrijheid is in de uitvoering. Op het thema klimaatadaptatie worden de subthema's bodemdaling en drinkwater gemist.

Voor bodemdaling bestaat er in Dordrecht al beleid met een restzettingseis. Als het gaat om water- en bodemsturend beleid zouden regels m.b.t. bodemdaling met name moeten zien op de locatiekeuze van nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. Dit is al geborgd in de omgevingsvisie: "Locatiekeuzes voor nieuwe ontwikkelingen toetsen we aan het 'Ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving'". Dit verplicht de gemeente om bij het aanwijzen van locaties in het omgevingsplan (of via de BOPA) eerst de afweging te maken of dit wel de juiste locatie is. Als die afweging pas in het omgevingsplan verplicht wordt gesteld, terwijl dan al de keuze voor een locatie is gemaakt, is dat naar ons oordeel te laat.

Voor drinkwater wachten we de bestuurlijke beslissing af en wordt nog verwezen naar de overlegreactie van Evides. Op het thema biodiversiteit wordt aangegeven dat de normstelling van 3 soorten en 3 soortgroepen een aardig uitgangspunt is, maar dat het een hele lage drempelwaarde is als niet duidelijk wordt gemaakt waarop dit gebaseerd is en om welke categorie soorten en soortgroepen het gaat. En dat je eigenlijk maatwerk mogelijk wil maken, al is er begrip dat dit lastig kan zijn in algemeen toepasbare regels. Wij denken dat het NIBO dit aandachtspunt ondervangt. Wij blijven op dit onderwerp graag in gesprek met de provincie.

ProRail

ProRail heeft meerdere aandachtspunten meegegeven. Ze geven aan behoefte te hebben aan meer informatie over de 3 biotopen en mogelijk ook standaardmaatregelen. Deze zijn in het NIBO handboek te vinden. Daarnaast wordt gevraagd of een ontheffing of maatwerk mogelijk is, indien praktisch/technisch niet kan worden voldaan aan de eisen. Maatwerk is mogelijk via lid 1 van de beoordelingsregels, waarin staat dat de indiener ook op een andere manier mag voldoen aan de oogmerken, als dit goed gemotiveerd wordt. Als laatste wordt aangegeven dat het onwenselijk zou zijn als het beheer en onderhoud van groen valt onder de zorgplicht (t.a.v. biodiversiteit). In reactie hierop verwachten wij dat de zorgplicht echt bedoeld is voor excessen: voor situaties waar met het oog op een groenblauwe oogmerken een groenblauwe inrichting is aangebracht zou dat niet zonder meer ongedaan gemaakt mogen worden, bijvoorbeeld door deze gronden te verharden. Handhaving van de zorgplicht zal bovendien pas plaatsvinden als eerst beleidsregels zijn opgesteld door het college.

GGD Zuid-Holland Zuid

De GGD is positief en geeft complimenten over de regels. Ze vinden het fijn dat er veel aandacht is besteed aan de percentages groen en spelen. Ze hebben geen inhoudelijke opmerkingen meegegeven om te verwerken.

Evides

Evides geeft aan dat in de regels het thema Drinkwater wordt gemist. Daarbij gaat het om drie onderwerpen. De eerste is de bescherming van drinkwaterbronnen/drinkwaterwinkvelden. Als tweede doet Evides het verzoek om bij planvorming nabij vitale (ondergrondse) infrastructuur af te stemmen. Een kans hierbij is dat groenblauwe inrichting kan bijdragen aan reductie van opwarming van het drinkwater en daarmee aan een betere waterkwaliteit.

In reactie hierop zijn wij het met Evides van mening dat het van belang is de drinkwaterbronnen en winkvelden goed te beschermen. Dat gebeurt in eerste instantie via de beschermingsgebieden zoals aangewezen door de Provincie Zuid-Holland. Zodra we voor deze gebieden een wijziging van het omgevingsplan voorbereiden zullen we daar ook het belang van Evides in meenemen. In de derde wijziging is dit nog niet aan de orde. Dit besluit voorziet niet in concrete projecten maar stelt alleen randvoorwaarden vanuit klimaat als deze gaan spelen. Voor het belang drinkwater zal per project een afweging worden gemaakt in het omgevingsplan. Per project zullen afzonderlijk wijzigingen of afwijkingen van het omgevingsplan wordt opgesteld waarbij we Evides tijdig zullen betrekken. Het laatste onderwerp gaat over het stimuleren van waterbesparing (hergebruik regenwater, bewustwording, gedragsverandering). In de welstandsnota is de voorkeursvolgorde water opgenomen als kwaliteitseis. Hierin staat hergebruik en waterbesparing op nummer 1, waardoor in elk project gestimuleerd wordt om in de eerste plaats water te besparen en her te gebruiken, alvorens het te infiltreren of (vertraagd) af te voeren. In deze 3^e wijziging is geregeld dat deze kwaliteitseis uit de welstandsnota ook juridisch doorwerkt bij de vergunningverlening.

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben. Wel een positieve reactie, namelijk complimenten op de wijze waarop Dordrecht dit onderwerp nu oppakt.

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Van de veiligheidsregio hebben we (nog) geen reactie ontvangen.

Stedin

Van Stedin hebben we (nog) geen reactie ontvangen.

Conclusie

Dit participatietraject heeft geleid tot de gedragen inhoudelijke en procesmatige keuzes en oplossingen die worden voorgelegd met de groenblauwe regels en heeft gezorgd voor begrip voor de complexiteit, en openbaarheid en zichtbaarheid van de planvorming in de stad.

Bijlage I
Participatieplan
Wijziging omgevingsplan - thema groenblauw
(april 2024)

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Doel	9
1. Betere inhoudelijke keuzes en oplossingen	9
2. Begrip voor de complexiteit, beter gedragen keuzes	9
3. Openbaarheid en zichtbaarheid van de planvorming	9
Doelgroepen.....	9
· Inwoners van Dordrecht	9
· Ontwikkelaars in Dordrecht	9
· Bedrijventerreinen, werk- en leerlocaties in Dordrecht.....	9
· Belangengroepen Dordrecht	9
· Woningbouwcorporaties in Dordrecht.....	10
· Waterschap Hollandse Delta.....	10
Aanpak – tijdslijn, instrumentarium en vraagstelling.....	10

Inleiding

Dordrecht is een eiland omringt door water en unieke getijdenatuur. Doormiddel van de rivier het Wantij en het Stadspark wordt de stad nog verder doorkruist door twee belangrijke groenblauwe structuren. Dordrecht streeft ernaar deze structuren dieper de stad in te trekken en te verbinden met de omliggende wijken. Op deze manier wil Dordrecht toewerken naar het zijn van een biodiverse, klimaatadaptieve en gezonde stad: een stad in de natuur.

In de Omgevingsvisie 1.0 heeft de raad deze doelen dan ook randvoorwaardelijk vastgelegd. In het Groenblauw Programma (concept) is nader uitgewerkt hoe deze doelen te bereiken. Het politiek akkoord onderstreept deze koers en scherpt deze nog verder aan. Een van de uit voeren activiteiten in het Groenblauw Programma is het stellen van inrichtingseisen aan nieuwbouw en herstructurering. Dit is wat met de groenblauwe regels ten behoeve van het omgevingsplan ook wordt beoogd.

Doel

Met de participatie-aanpak rondom de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw worden drie doelstellingen nagestreefd:

1. Betere inhoudelijke keuzes en oplossingen

Belanghebbenden brengen eigen gezichtspunten en ideeën in. Hoe denken de Dordtse inwoners, ondernemers en andere stakeholders over de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw. Daarmee komen aandachtspunten, kansen en consequenties van de plannen in beeld die zonder hun deelname mogelijk over het hoofd worden gezien.

2. Begrip voor de complexiteit, beter gedragen keuzes

Waar mogelijk wordt gehoopt met participatie bij te dragen aan beter gedragen keuzes in de voor te stellen wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw, door begrip te kweken voor de complexiteit en lastige keuzes die gemaakt moeten worden, én door zo goed mogelijk rekening te houden met de inbreng (en belangen) van de verschillende stakeholders. Daar hoort ook bij: goed motiveren waarom we bepaalde keuzes maken, ook als die niet stroken met de inbreng van de deelnemers.

3. Openbaarheid en zichtbaarheid van de planvorming

Daarnaast draagt participatie bij aan de openbaarheid en de zichtbaarheid van de planvorming en de besluitvorming over de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw. Belanghebbenden raken beter op de hoogte van wat er speelt, en hoe en wanneer er formele besluitvorming over de omgevingsplanwijziging plaatsvindt.

Doelgroepen

• Inwoners van Dordrecht

De wijziging in het omgevingsplan op het thema groenblauw zal gevolgen hebben voor de leefomgeving van de inwoners van Dordrecht. Zowel aan gebouwen als aan de openbare ruimte zullen eisen en richtlijnen worden meegegeven. Het is daarom van belang de bewoners hier in mee te nemen en de mogelijkheid te geven hun input te leveren.

• Ontwikkelaars in Dordrecht

Ontwikkelaars die in Dordrecht aan de slag gaan met nieuwe gebiedsontwikkelingen zullen te maken krijgen met de nieuwe eisen en richtlijnen op het gebied van groenblauw. Het is daarom van belang hen hierover te informeren en de mogelijkheid te bieden hun feedback te geven.

• Bedrijventerreinen, werk- en leerlocaties in Dordrecht

Ontwikkelingen op bedrijventerreinen en werk- en leerlocatie zullen ook te maken krijgen met de nieuwe groenblauwe eisen en richtlijnen binnen de wijziging in het omgevingsplan op dit thema. Dit zal de bedrijventerreinen en werk- en leerlocaties een aangename plek maken om zijn. Daarnaast heeft een groen ingerichte locatie een positief effect (+15%) op de arbeidsproductiviteit. Het is daarom van belang

deze gebieden mee te nemen in de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw en de mogelijk tot input te geven.

- **Belangengroepen Dordrecht**

Platform Duurzaam Dordrecht, een samenwerkingsverband van betrokken burgers in Dordrecht, en andere groenpartijen in de stad zijn nauw betrokken bij de vergroening van de Dordrecht. Het is daarom van belang hen ook mee te nemen in de voor te stellen wijziging van het omgevingsplan op dit thema en hun groene blik te benutten in de uitwerking hiervan.

- **Woningbouwcorporaties in Dordrecht**

Tussen de gemeente en de woningbouwcorporaties in Dordrecht (Trivire en Woonbron) wordt veel samengewerkt, ook doormiddel van prestatieafspraken. Deze partijen betrekken in de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw is daarom ook van belang. Op bilaterale wijze zal hier in worden voorzien en eventuele feedback zal worden meegenomen in de verdere uitwerking.

- **Waterschap Hollandse Delta**

Het Waterschap heeft een eigen watercompensatie regel, welke recent is gewijzigd. Het is van belang goed afstemmen hoe deze regel en de voorgestelde wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw zich tot elkaar verhouden. Op bilaterale wijze zal hier in worden voorzien en eventuele feedback zal worden meegenomen in de verdere uitwerking.

Aanpak – tijdslijn, instrumentarium en vraagstelling

Het voornemen om te starten met de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw wordt bekendgemaakt in het gemeentenieuws en het gemeentebblad. In die aankondiging wordt aangegeven dat we voor belangstellenden een inloopbijeenkomst organiseren. Hiermee willen we belanghebbenden en geïnteresseerden er zo vroeg mogelijk op wijzen dat de gemeente werkt aan het opstellen van een wijziging van het omgevingsplan. Dat biedt de gelegenheid om al vóór de officiële inspraakprocedure kennis te nemen van de concept regels en mogelijke aanscherpingen in te brengen. Met deze inloopbijeenkomst wordt beoogd de inwoners van Dordrecht, ontwikkelaars in Dordrecht, bedrijventerreinen en werk- en leerlocaties in Dordrecht en de belangengroepen in Dordrecht te informeren, te participeren en te inspireren.

Voor de woningbouwcorporaties in Dordrecht en het Waterschap Hollandse Delta zullen met de verschillende organisaties aparte sessies worden ingepland om de wijziging van het omgevingsplan op het thema groenblauw gezamenlijk te kunnen bespreken.

Activiteit	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	jan-25
Sessies: - Trivire & Woonbron - Waterschap Hollandse Delta									
Verdere uitwerking wijziging omgevingsplan - thema groenblauw									
Uitnodiging inloopavond									
Inloopavond: - Inwoners - Ontwikkelaars - Bedrijventerreinen en werk- en leerlocaties - Belangengroepen									
Verdere uitwerking wijziging omgevingsplan - thema groenblauw									
Ontwerpbesluit + procedure omgevingsplan									